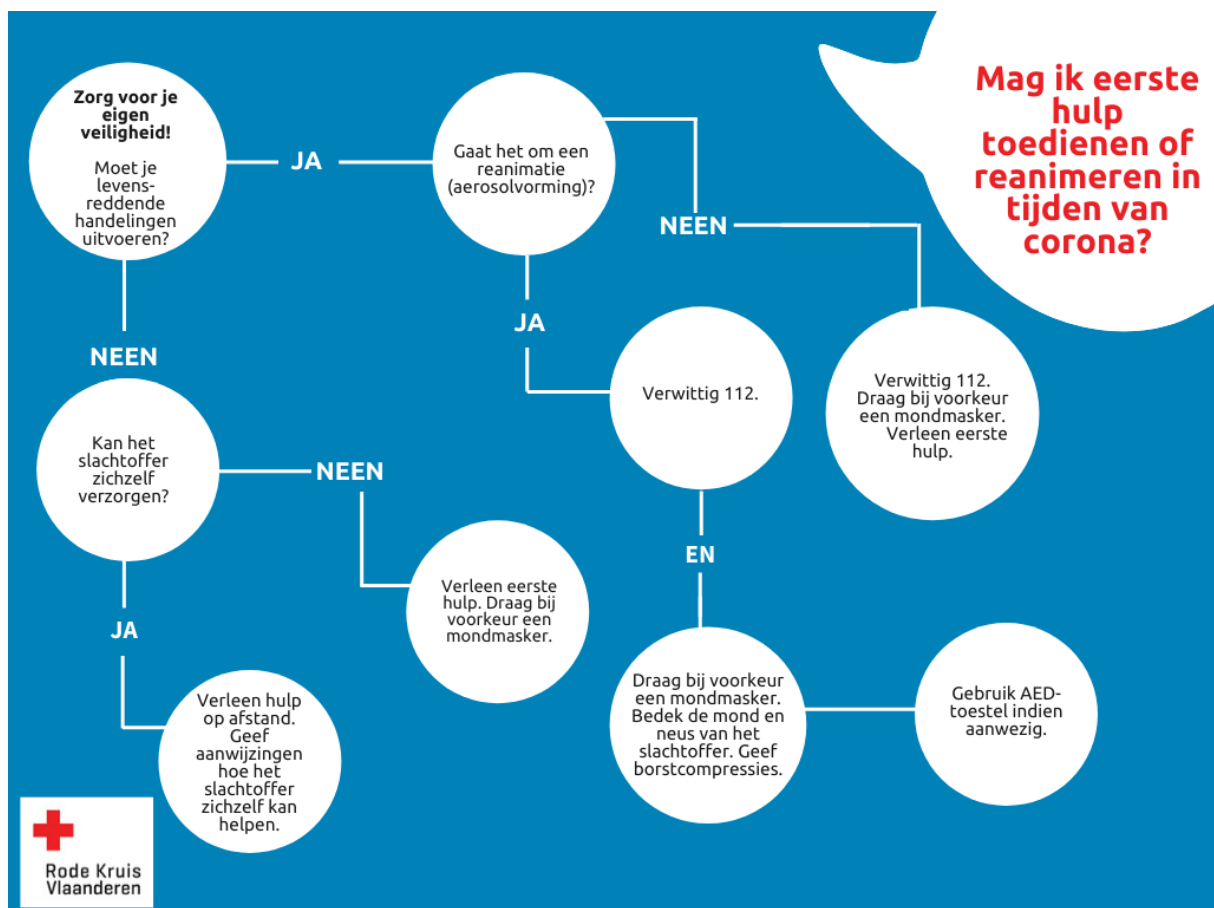

Aangepaste eerstehulpriichtlijnen in tijden van corona

Inhoudstafel

1. Eerstehulpriichtlijnen voor het onderwijs.....	3
Veiligheid hulpverlener is prioriteit	3
Helpen kan nog steeds ... onder bepaalde voorwaarden.....	3
Ongeval	3
Ziekte.....	4
Reanimatie	4
2. Mondmaskers.....	6
3. Omgaan met stress in tijden van corona	7
4. Veel gestelde vragen.....	8

1. Eerstehulpriichtlijnen voor het onderwijs

Wat doe je wanneer één van je leerlingen zich verwondt of ziek wordt? Mag je nog eerste hulp toedienen? En hoe zit het dan met de opgelegde afstandsmaatregelen in deze coronatijden? Om op dergelijke vragen een antwoord te kunnen geven, pasten we onze eerstehulpriichtlijnen aan. We hielden daarbij rekening met de richtlijnen van de Belgische en de Europese Reanimatieraad (resp. BRC en ERC).

Vervolgens vertaalden we onze aangepaste richtlijnen in specifieke richtlijnen voor het onderwijs. Zo willen we leerkrachten duidelijk maken hoe ze in tijden van corona toch kunnen helpen zonder de eigen gezondheid en die van de leerling in gevaar te brengen.

Veiligheid hulpverlener is prioriteit

Het algemene principe van eerstehulpverlening blijft ook nu gelden. **Eerste hulp of reanimatie mag NIET worden gestart als de veiligheid van de eerstehulpverlener niet voldoende gegarandeerd kan worden.** Omdat je niet weet of het slachtoffer besmet is met het coronavirus COVID-19, gelden er strikte regels over het toedienen van eerste hulp.

Algemeen stelt de aangepaste richtlijn dat de hulpverlener niet dichterbij dan anderhalve meter bij het slachtoffer komt. In dat geval kan er hulp vanop afstand gegeven worden, door het slachtoffer aanwijzingen te geven over hoe hij/zij zichzelf kan helpen. De hulpdiensten verwittigen kan uiteraard ook als dat nodig is.

Alleen wanneer er een levensreddende handeling, zoals bijvoorbeeld een reanimatie, uitgevoerd moet worden, mag de hulpverlener dichterbij het slachtoffer komen.

Helpen kan nog steeds ... onder bepaalde voorwaarden

Ongeval

De algemene richtlijnen die we hierboven aanhaalden, kunnen ook toegepast worden in het **secundair onderwijs**. De leerlingen daar zijn immers oud genoeg om – ondersteund door aanwijzingen van de leerkracht – eerste hulp bij zichzelf toe te dienen.

In de **kleuterscholen en lagere scholen** ligt dat uiteraard anders: als jonge kinderen zich pijn gedaan hebben, kan je niet verwachten dat zij zichzelf verzorgen. Door volgende maatregelen in acht te nemen, wordt het risico op besmetting beperkt.

- Verzorg de leerling in open lucht als dat mogelijk is.
- Start met een goede handhygiëne: was je handen grondig met water en zeep. Laat ook de leerling zijn/haar handen wassen.
- Zet een mondmasker op (maar waarschijnlijk draag je er al een). Als er een extra mondmasker aanwezig is, zet je dit op bij het kind. Is er geen extra mondmasker aanwezig? Vraag dan aan de leerling om weg te kijken tijdens de verzorging.
- Trek wegwerphandschoenen aan.
- Beoordeel de situatie.
- Leg het benodigde eerstehulp materiaal klaar.
- Verleen eerste hulp zoals gewoonlijk.

- Verzamel het afvalmateriaal na afloop en gooi het weg in een afgesloten vuilbak.
- Trek je wegwerphandschoenen uit. Gooi ook deze weg in een afgesloten vuilbak.
- Was je handen grondig met water en zeep. Laat ook de leerling opnieuw zijn/haar handen wassen.
- Vraag de leerling om zijn mondmasker af te zetten of help hem daar bij. Een wegwerpmasker gooi je weg in een afgesloten vuilbak. Een herbruikbaar masker stop je bij voorkeur in een gesloten stoffen zak die je samen met het masker wast.
- Was je handen opnieuw grondig met water en zeep. Laat ook de leerling opnieuw zijn/haar handen wassen.
- Ontsmet gebruikte instrumenten, zoals een verbandschaar, een pincet e.d., door ze minstens één minuut in een potje of schaalje ontsmettingsalcohol te leggen. Droog ze daarna af met een steriel kompres.
- Was je handen een laatste maal grondig met water en zeep.
- Kon je de leerling niet in open lucht verzorgen? Verlucht het lokaal dan goed na afloop.

Ziekte

De algemene regel is dat zieke kinderen thuis blijven. Als een leerling ziek wordt op school, volg je volgende richtlijnen:

- Draag een mondmasker en houd zoveel mogelijk afstand.
- Als er een extra mondmasker aanwezig is, zet je dit op bij het kind.
- Vang de leerling op in een afzonderlijke ruimte.
- Verwittig de ouders om de leerling te komen halen.
- Registreer wie in nauw contact kwam met het zieke kind. Op deze manier kunnen de 'Contact Tracers' van het Agentschap Zorg en Gezondheid contact opnemen indien het slachtoffer achteraf positief blijkt te testen op het coronavirus.
- Verlucht en reinig de ruimte waar de leerling verbleef nadat het is afgehaald.

Reanimatie

- Controleer het bewustzijn door te roepen. Controleer de ademhaling door te kijken of de borstkas op en neer gaat.
- Verwittig de hulpdiensten en volg hun instructies.
- Bescherm jezelf met een mondmasker.
- Indien er een extra mondmasker aanwezig is, kan je dit aandoen bij het slachtoffer. Bij kinderen wordt er afgeraden om het gezicht te bedekken met een ander soort doek/stof dan een mondmasker.
- Geef continue borstcompressies.
- Geef geen mond-op-mondbeademingen, ook niet met een zakmasker.

- Gebruik een AED indien voorhanden.
- Blijf borstcompressies geven tot de hulpdiensten komen.
- Was je handen grondig met water en zeep.

2. Mondmaskers

De Nationale Veiligheidsraad besliste op vrijdag 24 april dat het dragen van (stoffen) mondmaskers een belangrijke rol zou spelen bij de versoepeling van de coronamaatregelen vanaf 4 mei. Zo werd het dragen van een mondmasker vanaf die dag verplicht in bepaalde omstandigheden:

- op het openbaar vervoer en dit vanaf 12 jaar;
- op de werkvloer indien de fysieke afstand niet gegarandeerd kan worden;
- in scholen voor kinderen vanaf 12 jaar en voor het personeel;
- ...

Om iedereen zoveel mogelijk te informeren over het correct gebruik van mondmaskers vind je heel wat info op onze [website](#):

- Hoe zet je een mondmasker correct op en af?
- Waarom raden we een mondmasker aan?
- Wanneer draag je een mondmasker?
- Hoe bewaar je een mondmasker?
- Hoe maak je een mondmasker?

3. Omgaan met stress in tijden van corona

Het is perfect normaal dat een crisis als deze heel wat gevoelens en gedachten bij je losmaakt. Het is dus heel normaal dat je je gespannen, vermoeid, overgevoelig, boos, strijdvaardig, solidair, bezorgd, eenzaam, verward, verdrietig,... voelt.

Net daarom is het belangrijk dat we goed voor onszelf én elkaar zorgen. Rode Kruis-Vlaanderen ontwikkelde concrete tips om jezelf en anderen hierbij te helpen.

- [Tips om jezelf te helpen](#)
- [Tips voor kinderen, jongeren en hun ouders](#)
- [Tips om kwetsbare mensen te helpen](#)
- [Omgaan met stress en angst tijdens deze crisis: online cursus](#)
- [Tips om anderen te helpen](#)
- [Tips voor zorgverleners](#)
- [Waar kan je terecht voor hulp?](#)

4. Veel gestelde vragen

Kan ik besmet geraken als ik brandwonden, wonden en hevig bloedverlies behandel?

COVID-19 is een luchtwegaandoening en wordt niet overgedragen door bloed, verbrande of verwonde huid. Eerstehulpstechnieken blijven dezelfde, maar de eerstehulpverlener dient blijvende aandacht te hebben voor handhygiëne, eigen veiligheid en het dragen van wegwerphandschoenen tijdens het verzorgen van een wonde.

Hoe was ik mijn kledij na een risicocontact?

Schud niet met de vuile kleren. Dit minimaliseert de mogelijkheid om virussen in de lucht te verspreiden. Was de kleren op de warmste geschikte waterstand voor de items (minimaal 40°C) en laat de kledij volledig drogen (aan de lucht of in de droogkast). Als kleding niet onmiddellijk gewassen kan worden, bewaar deze dan in een afgesloten wegwerpzak.

Waar vind ik correcte informatie over de huidige regelgeving?

De correcte informatie over de huidige regelgeving vind je op de website van de [FOD Volksgezondheid](#).

Informatie over de huidige regelgeving voor je werkomgeving vind je op de website van de [FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg](#).

Ben ik verplicht om eerste hulp te verlenen in tijden van corona?

Volgens artikel 422 bis van het Strafwetboek is elke persoon verplicht hulp te verlenen aan een persoon in nood. Dat moet hij doen voor elke persoon die in groot gevaar verkeert, op voorwaarde dat het verlenen van hulp hemzelf of iemand anders niet in gevaar brengt. De aard van de hulp die hij verleent, hangt af van zijn eventuele eerstehulpkennis. Zelfs wie geen eerste hulp kent, kan cruciale handelingen stellen, zoals het alarmeren van de hulpdiensten. Wie geen hulp verleent aan een persoon die in nood is, kan veroordeeld worden voor schuldig verzuim.

Toegepast op deze coronatijden kan je de vraag stellen of je als hulpverlener 'in gevaar verkeert' door het toedienen van eerste hulp aan een slachtoffer van wie je niet weet of deze besmet is met het coronavirus. Om te voorkomen dat de eerstehulpverlener en het slachtoffer elkaar besmetten met het coronavirus COVID-19, pasten we onze eerstehulpriichtlijnen aan. Hulp verlenen blijft dus verplicht, maar de manier waarop je hulp verleent, kan er nu anders uitzien dan normaal.

Voor bedrijfshulpverleners verschilt de strafrechtelijke aansprakelijkheid niet wezenlijk van de aansprakelijkheid van alle andere personeelsleden of burgers.¹

Voor medisch personeel gelden andere regels.

¹ Cf omzendbrief KB/BZ/2017/1 (<https://overheid.vlaanderen.be/omzendbrief-kbbz20171>)